

Adesiara

Diaris i periodistes

La darrera vegada que vaig parlar amb l'amic Sempronio li vaig preguntar si li agradaria de tornar a publicar el setmanari «Tele/Estel», i ell va respondre, després d'un moment de reflexió: «Penseu que més d'un cop agafo un volum relligat d'aquell setmanari i el fullejo una estona. Creieu que fa bonic.»

Exacte. El setmanari «Tele/Estel» era una publicació agradable, interessant i beneficiosa. Poques vegades havíem vist una revista tan ben resolta, i també tan oportuna. El nostre bon amic Joan Rossinyol aconseguí de donar-li una bona correcció ortogràfica. La il·lustració abundant la feia atractiva i gairebé luxosa. El text era variat i escollit, i els temes anaven des del paisatge a la tradició, des de les figures catalanes a la història, des dels problemes municipals a les festes majors, amb un pessic de literatura. Era una mica la veu del poble, sobretot del nostre poble, reflexiu i sentimental, però amb un to ben digne. Tots hi escrivíem, sense matisos ni preferències. Fou un gran èxit de l'amic Sempronio.

Per què no surt avui aquell «Tele/Estel»? Per què no surt també un setmanari d'esports, ni un altre de la dona? Es que no tenim periodistes? On són aquelles dotzenes de bons periodistes que confeccionaven, quaranta anys enrera, els diaris «La Publicitat», «La Veu de Catalunya», «El Matí», «L'Opinió», «La Humanitat», «La Rambla», «Ultima Hora», de Barcelona, al costat dels nombrosos diaris (sempre en català) que apareixien arreu de Catalunya: a Lleida, Girona, Vic, Tarragona, Sabadell, Terrassa, Manresa, Reus, etc?

Els diaris eren, sovint, l'eix de la vida social i, sobretot, la pedrera de la cultura, la política, la tradició, l'art i l'ideal. Tots els nostres homes representatius: diputats, consellers, professors, artistes, etc., tots havien passat per les pàgines dels diaris, si no era per les mateixes redaccions. Eren, en una paraula, la millor escola, el millor entrenament per a la vida activa d'un home amb ambició de futur.

Antoni Rovira i Virgili, mestre de periodistes, d'historiadors, d'oradors i un dels nostres estilistes més afortunats, va fundar a Barcelona el diari «La Nau» dissabte dia 1 d'octubre de 1927 (i no «del»). Aleshores el diari costava deu cèntims. I a la secció de la primera plana titulada «El diàleg dels amics», que signava el mateix A Rovira i Virgili, s'hi transcriu el diàleg següent:

«—Què us ha costat més en l'organització de «La Nau»?

—Trobar repòrters.

—Més que trobar capital?

—Molt més; no en tingueu cap dubte.»

En aquestes poques paraules trobem dues coses importants. En primer lloc, l'al·lusió al capital. Tots els qui van treballar a «La Nau» recordaran l'extrema dificultat que la manca de reserves va representar per al diari, fins al punt de fer-lo esfondrar. L'altra qüestió és la dificultat de trobar periodistes.

¿Què diria avui Rovira i Virgili, quan ens trobem davant la paradoxa de veure una major abundància de llibres, gramàtiques, diccionaris, etc. sobre la llengua catalana, però potser amb menys gent que l'escriu amb correcció? I que consti que aleshores no existia una Escola de Periodisme, i tots els repòrters es feien sobre la marxa, és a dir, que de primer manxaven la fornal abans de forjar el ferro, feien notícies abans d'escriure l'article.

Sembla que el món tendeix a simplificar-se. Hom escriu menys i més malament, i abunda més la il·lustració, que és la malaltia del segle. No hi ha temps per a llegir. I és una llàstima. El nostre poble és sentimental, hem dit, i no trobaríem ningú que no recordés, encara, amb amor i tendresa les pàgines viscudes de J M Folch i Torres que van llegir quan eren vaillets.

Quants nois i noies de dotze anys, posem per exemple, llegeixen cada setmana actualment quatre pàgines de literatura catalana?

Enyorem el «Tele/Estel». No podem evitar-ho. I ens sembla que el poble català el necessita. Era fet a la seva mesura.

J B Xuriguera